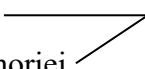

1. Programare și limbaje de programare

➤ Limbaje

- **Procedurale (imperative) – limbaje de nivel înalt**

- Fortran, Cobol, Algol, Pascal, C,...
- program – secvență de instrucțiuni
- instrucțiunea de atribuire, structuri de control – pentru controlul execuției secvențiale, ramificării și ciclării.
- rolul programatorului – “**ce**” și “**cum**”
 - 1. să descrie **CE** e de calculat
 - 2. să organizeze calculul
 - 3. să organizeze gestionarea memoriei **CUM**
- !!! se susține că instrucțiunea de atribuire este periculoasă în limbajele de nivel înalt, așa cum instrucțiunea GO TO a fost considerată periculoasă pentru programarea structurată în anii '68.

- **Declarative (descriptive, aplicative) – limbaje de nivel foarte înalt**

- se bazează pe expresii
- expresive, ușor de înțeles (au o bază simplă), extensibile
- programele pot fi văzute ca descrieri care declară informații despre valori, mai degrabă decât instrucțiuni pentru determinarea valorilor sau efectelor.
- renunță la instrucțiuni
 - 1. protejează utilizatorii de la a face prea multe erori
 - 2. sunt generate din principii matematice - analiza, proiectarea, specificarea, implementarea, abstractizarea și raționarea (deducții ale consecințelor și proprietăților) devin activități din ce în ce mai formale.
- rolul programatorului - “**ce**” (nu “**cum**”)
- două clase de limbaje declarative
 - 1. **limbajele funcționale** (de exemplu Lisp, ML, Scheme, Haskell, Erlang)
 - se focalizează pe valori ale datelor descrise prin expresii (construite prin aplicări ale funcțiilor și definiții de funcții), cu evaluare automată a expresiilor
 - 2. **limbaje logice** (de exemplu Prolog, Datalog, Parlog), care se focalizează pe aserțiuni logice care descriu relațiile dintre valorile datelor și derivări automate de răspunsuri la întrebări, plecând de la aceste aserțiuni.

- aplicații în Inteligența Artificială – demonstrarea automată, procesarea limbajului natural și înțelegerea vorbirii, sisteme expert, învățare automată, agenți, etc.
- Limbaje multiparadigmă: **F#, Python, Scala** (imperativ, funcțional, orientat obiect)
- Interacțiuni între limbajele declarative și cele imperative – limbaje declarative care oferă interfețe cu limbaje imperative (ex C, Java): SWI-Prolog, GNUProlog, etc.

2. Recursivitate

- mecanism general de elaborare a programelor.
- recursivitatea a apărut din necesități practice (transcrierea directă a formulelor matematice recursive; vezi funcția lui Ackermann)
- recursivitatea este acel mecanism prin care un subprogram (funcție, procedură) se autoapelează.
 - două tipuri de recursivitate: **directă** sau **indirectă**.
- **!!! Rezultat**
 - orice funcție calculabilă poate fi exprimată deci și programată) în termeni de funcții recursive
- două lucruri de considerat în descrierea unui algoritm recursiv: **regula recursivă** și **condiția de ieșire din recursivitate**.
- **avantaj** al recursivității: text sursă extrem de scurt și foarte clar.
- **dezavantaj** al recursivității: umplerea segmentului de stivă în cazul în care numărul apelurilor recursive, respectiv al parametrilor formali și locali ai subprogramelor recursive este mare.
 - în limbajele declarative există mecanisme specifice de optimizare a recursivității (vezi mecanismul recursivității de coadă în Prolog).

3. Exemple recursivitate

Notatii

- o listă este o secvență de elemente $(l_1 l_2 \dots l_n)$
- lista vidă (cu 0 elemente) o notăm cu \emptyset
- prin \oplus notăm operația care adaugă un element în listă

1. Să se creeze lista (1,2,3,...n)

a) direct recursiv

$$createLista(n) = \begin{cases} \emptyset & \text{daca } n = 0 \\ createLista(n-1) \oplus n & \text{altfel} \end{cases}$$

b) folosind o funcție auxiliară recursivă pentru ccrearea sublistei $(i, i+1, \dots, n)$

// crearea listei formată din elementele $i, i+1, \dots, n$

Model matematic recursiv

$$create(i, n) = \begin{cases} \emptyset & \text{daca } i > n \\ i \oplus create(i+1, n) & \text{altfel} \end{cases}$$

// crearea listei formată din elementele $1, 2, \dots, n$

$$createLista(n) = create(1, n)$$

2. Dându-se un număr natural n , să se calculeze suma $1+2+3+\dots+n$.

a) direct recursiv

$$suma(n) = \begin{cases} 0 & \text{daca } n = 0 \\ n + suma(n-1) & \text{altfel} \end{cases}$$

b) folosind o funcție auxiliară recursivă pentru calculul sumei $i+(i+1)+\dots+n$

$$suma_aux(n, i) = \begin{cases} 0 & \text{daca } i > n \\ i + suma(n, i+1) & \text{altfel} \end{cases}$$

$$suma(n) = suma_aux(n, 0)$$

3. Să se construiască lista obținută prin adăugarea unui element la sfârșitul unei liste.

// construirea listei $(l_1, l_2, \dots, l_n, e)$

$$adaug(e, l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} (e) & \text{daca } l \text{ e vida} \\ l_1 \oplus adaug(e, l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

4. Să se verifice apariția unui element în listă.

$$apare(E, l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} fals & \text{daca } l \text{ e vida} \\ adevarat & \text{daca } l_1 = E \\ apare(E, l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

5. Să se numere de câte ori apare un element în listă.

$$nrap(E, l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} 0 & \text{daca } l \text{ e vida} \\ 1 + nrap(E, l_2 \dots l_n) & \text{daca } l_1 = E \\ nrap(E, l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

6. Să se verifice dacă o listă numerică este mulțime.

$$eMultime(l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} \text{adevarat} & \text{daca } l \text{ e vida} \\ \text{fals} & \text{daca } l_1 \in (l_2 \dots l_n) \\ eMultime(l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

7. Să se construiască lista obținută prin transformarea unei liste numerice în mulțime.

$$multime(l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} \phi & \text{daca } l \text{ e vida} \\ multime(l_2 \dots l_n) & \text{daca } l_1 \in (l_2 \dots l_n) \\ l_1 \oplus multime(l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

8. Să se returneze inversa unei liste.

$$invers(l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} \phi & \text{daca } l \text{ e vida} \\ invers(l_2 \dots l_n) \oplus l_1 & \text{altfel} \end{cases}$$

9. Să se construiască lista obținută prin ștergerea aparițiilor unui element dintr-o listă.

$$stergera(E, l_1 l_2 \dots l_n) = \begin{cases} \phi & \text{daca } l \text{ e vida} \\ l_1 \oplus stergera(E, l_2 \dots l_n) & \text{daca } l_1 \neq E \\ stergera(E, l_2 \dots l_n) & \text{altfel} \end{cases}$$

10. Să se determine al k -lea element al unei liste ($k \geq 1$).

$$element(l_1 l_2 \dots l_n, k) = \begin{cases} \phi & \text{daca } l \text{ e vida} \\ l_1 & \text{daca } k = 1 \\ element(l_2, \dots, l_n, k-1) & \text{altfel} \end{cases}$$

11. Să se determine diferența a două mulțimi reprezentate sub formă de listă.

$$diferenta(l_1 l_2 \dots l_n, p_1 p_2 \dots p_m) = \begin{cases} \phi & \text{daca } l \text{ e vida} \\ diferenta(l_2 \dots l_n, p_1 p_2 \dots p_m) & \text{daca } l_1 \in (p_1 p_2 \dots p_m) \\ l_1 \oplus diferenta(l_2 \dots l_n, p_1 p_2 \dots p_m) & \text{altfel} \end{cases}$$

Temă

1. Să se verifice dacă un număr natural este sau nu prim.
2. Să se calculeze suma primelor k elemente dintr-o listă numerică $(l_1 l_2 \dots l_n)$.
3. Să se șteargă primele k numere pare dintr-o listă numerică.